

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Sebastiani Castellionis Sacrorvm Dialogorum Libri
Qvatvor, Qvos Postremo Ipse Recognovit: Argvmenta
Singvlis Dialogis Praeposvit, Et Sententias Svbiecit ...**

Châteillon, Sébastien

Francofurti, 1761

VD18 12886300

Jvditha.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18303

ad fugam, quam nos ad perdendum vires deficient. Hæc est totius orbis Domini Nabuchodonosoris indeclinabilis sententia. e) At tu Ammonitarum mercenarie, Achior, qui tam divinum nobis oraculum effatus es, esto sane tantæ participes potentiae, & quos nobis anteponis, ad eos desice, ut cum eis potius (ut dignus es) pereas, & inter eos a nostra acie contrucidatus des poenas. Quod si tantum tuæ superstitioni confidis, ut me, quæ suscipio, præstare non posse credas, quid metu exalbescis? hic tibi tuta sunt omnia: non peribis, nisi cum illis, quos perire non posse vaticinaris. Vos mei satellites, abripite hunc Betuliam ad suos Israelitas, ut illorum potius exitii, quam nostræ sit socius victoriæ.

SENTENTIA.

Veritas invisita mundo. Etiam de veritate rogantes veritatem audire nolunt. Assentatorum plene sunt domus auresque potentium. Assentatorem qui amat, ruinam amat. Casum antecedit superbia.

JVDITHA. Judithæ 8.

ARGUMENTVM.

Juditha Betuliensium Primates objurgat, quod de Urbis deditioe pacti sint: & eos consolata, sese ad eos succurrendum parat.

Judithæ

e) Impii eodem eum piis numero habent fautores piorum.

Juditha, Ozias, & cæteri Senatores.

At tendite Primates populi Betuliensis. Promissis populo, & quidem interposito jurejurando, vos Urbem hostibus post quinque dies esse dedituros, nisi Deus vobis interea tulerit auxilium. Itane vero tempus divinæ statuitis misericordiæ? & ei diem vestro arbitrio dicitis? Hoccine tandem est Deum ad clementiam pellicere? an ad iracundiam infligare? Dicite mihi, vos, qui Dei voluntatem in certum quoddam curriculum includitis, potestisne, non dicam Dei, sed hominum animos, qui sint, & consilium pervestigare? Quid Dei, horum omnium autoris? mentemne ejus tenetis? Nihil minus, fratres. Nolite Dei iram provocare. Qui si nolit intra quinque dies auxiliari nobis, at potest intra quot volet, potest nos quolibet die vel tutari, vel hostium crudelitati objicere. Vos vero nolite Dei quasi vadari consilium. Neque enim is est, ut aut minis, hominum more, terrendus, aut arbitrio cujusquam sit coercendus. Quare expectemus ab eo salutem, ejusque auxilium petamus. Spero eum, pro sua facilitate, nostras preces auditurum, præsertim cum nulla hodie in nostro genere neque tribus extet, neque natio, neque populus, neque civitas, quæ Deos colat fabriles: quæ res superioribus temporibus in causa fuit, ut patres nostri bello & direptionibus vastati, & ab hostibus magna clade concisi sint. At nos alium Deum non agnoscimus: unde sperare debemus, eum non esse nos, nostrumque genus despecturum. Quod si in

M 2

hosti-

hostium potestatem venimus, non tantum nobis nocuerimus, sed etiam reliquæ Judææ, nostraque sacraria depeculanda reliquerimus: quorum pollutionem, & consanguineorum nostrorum metum, & nationis captivitatem, & nostrarum possessionum vastitatem Deus temeritati nostræ accepta feret, & a nobis pœnas reposcet, ubicunque gentium sumus servituri, ut a nostris dominis indignitates & contumeliæ nobis sint perferendæ.

a) Neque enim talis servitus nobis Dei gratiam, sed hominum afferet infamiam. Quamobrem fratres (quandoquidem a vobis aliorum animi pendent, vobis sacrarium, vobis sanum, vobis arantitur) demonstrate consanguineis nostris, non esse desperandum: contraque quicquid acciderit, fortiter esse & constanter ferendum: Deoque in his omnibus gratias agendas, qui nos tentat, b) sicut olim patres nostros tentavit. Recordamini Abrahamum, Isaacum, Jacobum, Mosem, denique omnes veros Dei cultores & amicos, quot, quantos, quam varios perpeffi sint dolores. Constituite nunc altera ex parte eos, qui Dei periclitationis impatientes, contemptius de eo, & gravius & senserunt, & loquuti sunt, ut fœde perditii; & a serpentibus exanimati sunt. Quare ne horum desperationem sequamur, sed illorum superiorum fiduciam imitemur, cogitemus; nos non

a) Immerita servitus Dei misericordiam commovet, merita non item.

b) Etiam adversæ res interdum Dei beneficio immituntur.

ut hostes extremo supplicio affici, sed ut servos fontes salutari verberationis medicina corrigi. Oz. Recte tu quidem omnia, & quæ nemo neget. Neque nunc primum tua prudentia, intelligentia, consilium innotescit: quin jam ab incunte ætate vulgo compertum est, ista esse in te singularia. Sed & plebem sitis ad efflagitandum, & nos plebs ad jurandum adegit, quod jusjurandum violare nobis nefas est. Quocirca precare tu pro nobis Deum, quæ pia & religiosa mulier es, ut pluvia nostros lacus impleat, ne siti deficiamus. J. Quemadmodum igitur id, quod dixi, a Deo esse sentis: ita etiam id quod facere decrevi, an ab eodem proficiscatur, periculum facite, Deumque orate, ut meum consilium comprobet: sum enim facinus editura, quod omnis posteritatis memoria concelebrat. Vos hac nocte ad portam eritis: ego cum ancilla mea exibo: ac spero fore, ut Deus intra dies, post quos Urbis deditioem concessistis, per me Israelitas subveniat. c) Sed nolo vos in meum propositum inquirere (neque enim vobis, nisi re perfecta, enunciabo) neque quicquam aliud, nisi Deum pro me usque ad meum reditum orate. O. Bene vale, Deo tibi ad hostium ultionem viam præeunte.

SENTENTIA.

Deo præscribendum non est. Insontibus etiam in summa desperatione de Deo bene sperandum est. Magnum est innocentiae præsidium.

M 3

OLO-

e) Gravia periculosaque consilia nemini (nisi urgeat necessitas) patefacienda sunt.

OLOFERNES. Judith. IO, II.

ARGVMENTVM.

Juditha ad Olofernem perducta, ei per dolum promittit de Judæis victoriam.

Excubitores, Juditha, Milites, Olofernes.

Cujas es mulier? unde, & quo? *J.* Ex Hebræis sum: quos quia exploratum habeo venturos in vestram potestatem, ab eis transfugio, meque ad Olofernem Imperatorem recipio, ut ei illorum arcana aperiam, viamque demonstram, qua omnibus montanis, sine suorum cujuscumque caede, potiatur. *E.* Bene tuæ vitæ prospexisti, quæ ad dominum nostrum venire, & cito venire decreveris. Nos te ante eum sistemus. Quo cum perveneris, nolito animo formidare, quominus rem omnem ei exponas. Nam hoc tibi confirmare possumus, te eo beneficio esse usuram. Deducamus eam ad Imperatoris tabernaculum. Vos reliqui interea excubias nihilominus habete. Nos centum seam ducemus. *M.* Heus tu, quomodo tam mane tanto studio & frequentia festinatur? *A.* Dicitur transfugam quandam Hebræam ad Imperatorem duci, quæ sit mirabili pulchritudine. *M.* Accurramus. O venustatem incredibilem! Quis militiam detrectet adversus Hebræos, qui tales habeant mulieres? pro quibus pugnando occumbere quis dubitet? *J.* Salve Imperator maxime! *O.* Allevate eam, mei satellites. Bono animo es mulier, depone animi metum, nam ego nemini unquam malefeci, qui terrarum orbis

orbis
Quoc
sent
vissen
Veru
perfu
fume
steru
tecur
vis do
tendo
man
ea di
trade
Ita v
for,
omn
non
feræ,
tute
tia, t
crebr
dissip
mun
tia a
toto
dita
sibus
orati

a) Sa
b) B